

A légszeszgyár jövödelmezősége, az áramárak és a megváltás

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nem kívánom b. lapját igen tisztelt barátom, Pongrácz igazgató urral folytatandó polémiával igénybe venni, annál kevésbé, mivel természetesen találom, hogy a gázgyár igazgatója mintegy kötelességszerűen védi vállalatának álláspontját. Mindazonáltal remélem, meg fogja engedni, hogy Pongrácz igazgató urnak egyenesen hozzám intézett megjegyzéseire röviden válaszoljak.

Nem tartom szükségesnek Magyarország vidéki villanytelepeinek üzemeredményeit kutatóni, mert a szegedi viszonyok oly különlegesek és ezen vidéki villanytelepek összes körülményei a szegediekétől annyira eltérők, hogy itt összehasonlítások, illetve következtetések teljesen lehetetlenek és helyes eredményre nem vezetnek.

A miskolciti mindig a gázgyár állítja oda kivételesnek, a többi vidéki villanytelepekről pedig tudjuk, hogy koránt sincsen oly tökéletes, modern berendezése, mint amilyent a szegedi gázgyár a város ismert átvételi garanciája mellett létesített, ahol nincsen még megközelítőleg sem 130,000 lakos, illetve százezer fogyasztó és sehol sincs 6,000,000 kilowatt évi fogyasztás.

Határozottan tagadom és nem tudom, honnan meríti Pongrácz igazgató ur azt az állítást, hogy „Szeged városi hatósága tisztában van a légszeszgyár jövödelmezőségeivel”, mert ha ezzel tisztában volna, akkor a gázgyár már régen a szerződés által adott jog alapján a város kezében volna és nem a nagánvállalatban. Ha pedig igaz az, amit a tisztelt igazgató ur állít, hogy 4 százaléknál többet a gázgyár ma sem hoz, akkor miért ragaszkodik a társulat annyira a vállalat megtartásához, miért követ el kilenc év óta mindent, hogy a város megváltási törekvését meghiúsítsa, hisz 4 százalékos vállalat na nem valami fényes dolog és rendbe jövetünk már holnap egy oly megállapodással, mely szerint a város oly megváltási összeget fizet a gázgyárnak, amely a gyárba befektetett és korrekt alapon megállapítandó tőkének biztos bankbetéti alapon nem 4, hanem 5 százalékos hozamát biztosítja.

Sokkal realisabb tehát az én számításom, mely szerint „nemcsak a vízműtelep”, hanem az öt klinika és az építés alatt álló többi egyetemi intézmények fogyasztásával, a 2 milliónál sokkal magasabbra felszökő bruttó bevételnél 1 millió pengő tiszta hasznot számítok, mint a tisztelt igazgató ur 4 százalékos állítása, amely azt jelentené, hogy — mivel a Szegedi Légszeszgyár és Villamtelepnek tudvalevőleg 3,000,000 alapitőkéje van, (készpénzben befizetve ez sem lett) a vállalat összes beruházása pedig ezen összegnél semmi esetre sem nagyobb —, a bebizonyított több mint 2 millió bruttó jövödelmek csak 120,000 pengő tiszta hasznot eredményezett volna.

A döntőbizottság munkájára ezuttal megjegyzést tenni nem akarok. De rámutatok a bizottság körületekintésének és előrelátásának teljes hiányára, amikor 1924-ben az árakat mintegy véglegesen állapította meg, kizárólag csak a szénárnak, munkadíjnak és a valuta-különbözetnek engedvén befolyást az árak megváltoztatására, amely három körülmény között a munkadíj és a valuta csak teljesen lényegtelen faktorai az árképződésnek, de tekintet nélkül hagyta azt a körülményt, hogy az általa az utolsó ítéletében konstatált 3,6 millió kilowatt helyett a gyár ma 6 millió kilowattot termel és mai berendezésénél a termelés aránytalanul olcsóbb.

A befektetés értékének 86 milliárdra történt becslését akkor, amikor a modern turbo-generatorok még felállítva nem voltak, változatlanul nem komolyan merem állítani és a tények egyenes elferdítése az, hogy a város, vagy akárki e városban a polgármester ur által annyira kifogásolható módon kiküldött

becslőbizottság munkája fölött elismerését fejezte volna ki. Ezzel szemben a tény az, hogy az 1925 júniusi nyílt közgyűlésen ezen farnozus becslésnek több jelentős, kézenfekvő hibái konstatáltak.

Evidensen kényszerítésből illojális a tisztelt igazgató ur azon odaállítása, hogy én 10 millióra becsültem a gázgyarat, mert vagy igaz ez, de akkor igaz az 1 millió évi tiszta haszon is, amelynek alapján jelöltem meg nem 4, hanem 10 százalékos alapon a gyár mai kereskedelmi értékét, vagy ha az 1 millió tiszta hasznot tagadja az igazgató ur, akkor ne hivatkozzék az ez alapon kiszámított 10 millióra sem.

Nagyon örülök végre annak, hogy a gázgyár igazgatója már eleve visszautasítja a kiküldött bizottságnak a polgármester ur által

evidensen csak elődázásképen tervbevevett alkudozását a gázgyárral, rámutatva arra, hogy csak a döntőbizottság foglalkozhat árakkal. Ezzel igazolja a vállalat, amit szombaton a közgyűlésen elmondottam, hogy kár minden percért, amelyet a gázgyárral ily célból folytatott tárgyalásokra fordítunk, amint hogy eszem ágában sem volt a milliós haszonnal való érveléssel az árak leszállítását indokolni, hanem ezt kizárólag az azonnali megváltás propagálásának céljából tettem.

A döntőbizottság 1924-ben történt ítéletére már fent utaltam. Helyreigazítanom még csak azt kell tehát, hogy a gázgyár az azóta beállott árengedményeket csakis a szén olcsóbbodása folytán tepte.

Wimmer Fülöp

Aigner főispán nyilatkozik Szegedmegye ügyéről és válaszol a szentesi főispánnak

(A Délmagyarország munkatársától) A Szegedmegye tervének megvalósítása érdekében indított akció még a kezdet legkezdetén van, de Csongrádmegye urai már megfújták a csatariadót és valóságos insurrekciót rendeznek Szeged ellen, a szegedi kereskedelmi és iparkamara ellen és mindazok ellen, akik helyeslik ezt a tervet. Legutóbb Farkas Béla, Csongrádmegye főispánja intézett igen éles támadást a gondolat propagálói ellen.

Dr. Aigner Károly főispán, aki nemrég a gazdasági érdekeltségébe nála járt küldöttsége előtt kijelentette, hogy Szegedmegye tervének megvalósítása már régen egyik legfontosabb pontja programjának, a szentesi megmozdulással kapcsolatban most a következő nyilatkozatot tette a Délmagyarország munkatársá elé:

— Szerintem a vármegye urai kissé elcsúsztak eléje az eseményeknek, mert egyelőre csupán arról volt szó, hogy egy átcsoportosítási tervet fogunk barátságos megállapodás létesítése céljából eléjük terjeszteni s ha a megállapodás létesül, akkor járunk közösen az illetékes kormányhatóság elé megállapodásunk szankcionálásá s az ehhez szükséges törvényhozási intézkedések kérésére végett.

— Egy pillanatig sem gondolt senki a vármegye területi, vagy lélekszámbeli megcsonkítására, amit legjobban igazol az a tény, hogy mindaddig, míg Pestmegye immár elhatározott felosztásával kap-

csolatban nem látszott a rekompensáció lehetősége, senki sem hívta életre az ország legnagyobb vidéki városának több évszázados igényét arra, hogy a minden tiltakozás ellenére idegravitáló és részben vele csaknem egybeépült községeknek közigazgatási központja is legyen.

— Pestmegye küszöbön álló felosztása élő cáfolata annak az álláspontnak, hogy egy megyei egység megbonthatatlan. Nem adjuk fel tehát a reményt, hogy a vármegye részéről szerintem elcsúszott történet minden tiltakozás dacára sikerül egy olyan átcsoportosítási platformot találni, amely a vármegyét is kielégíti s hiszem, hogy a részünkről is és pedig ilyen irányban informálandó kormányhatóság, hacsak országos szempontból Pestmegye más irányú átcsoportosításának kérdésével nem foglalkozik, tervezetünkhöz hozzá fog járulni.

A főispán nyilatkozatához, annak kiegészítése-képen, mi csak annyit fűzünk hozzá, hogy maga Csongrádmegye törte meg a vármegyék területi integritásának az elvét, amikor — nem is olyan túlrégen — erős akciót indított az ugynevezett tiszauji nyulvány megszerzéséért. Ez a terület Békésmegyéhez tartozik, de élesen beleékelődik Csongrádmegye területébe és szinte surolja Szentes határát. Csongrádmegye ezen a címen követelte a megyei határ kiigazítását és már ezzel is bebizonyította, hogy a megyei határokat nem tartja egészen szenteknek és sérthetetleneknek.

Gyógyithatatlan betegsége miatt a Tiszába ugrott egy szabómester

(A Délmagyarország munkatársától.) Maklári Sándor Sándor-uccai szabómester már évek óta gyógyithatatlan betegségben szenvedett. Betegségét az idegen légióban szerezte, ahonnan 1926-ban került haza. Itthon ismét felvette régi mesterségét, súlyos betegsége miatt azonban nem igen tudott dolgozni. Állandóan a halált emlegette és hétfőn reggel családjának körében kijelentette, hogy öngyilkos lesz. Családtagjai sirva beszéltek le végzetes elhatározásáról. Maklári szinten kapitulált, ígéretet tett arra, hogy nem lesz öngyilkos. Hétfőn délben azután azzal, hogy bevásárolni megy, eltávozott hazulról és azóta nem adott magáról életjelet.

Kedden délelőtt felesége megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy férje eltűnt és a család attól fél, hogy Maklári öngyilkosságot követett el. Maklári Sándorné bejelentésével egyidejűleg megjeleni egy halász is a rendőrségen és a panasztelvelő rendőrtisztnek egy katonai igazolványt és egy levelet adott át. A halász elmondotta, hogy kedden reggel a szerb határ közelében gazdátlan csónakot

pillantott meg a part mentén. A halász a csónakot kihuzta a partra és a csónakban legnagyobb meglepetésére gondosan összehajtott fekete jérfiruhát talált. A ruhákon levél és igazolványtök feküdt.

A rendőrségen a levelet felbontották. A levelet Maklári Sándor írta hozzátartozóinak. Maklári a levélben elbucszott és bejelentette, hogy a Tiszába ugrott. Tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el.

A rendőrségen az öngyilkosságról értesítettek a tiszamenti szerb hatóságokat.

BRISTOL-SZÁLLÓ

BUDAPEST.

Ujonnan berendezett szép éttermek.

Kisebb-nagyobb termek.

Modern berendezésű szállodai szobák.

Hideg és melegvizvezeték.

Telefon és rádió minden szobában.
Bár. 182 Cigányzene.

BELVÁROSI MOZI

Június 5. 6-án

Szerdán és csütörtökön

Reginald Denny főszereplésével Denny gyámleánya

Vígjáték 7 felvonásban. — Azonkivül:

E Z A M E R I K A.

Dráma 9 felvonásban.

Főszereplő PATSY RUIH MILLER.

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor

KORZÓ MOZI

Június 5. 6-án

Szerdán és csütörtökön

Kox és Box Párisban.

Vígjáték 7 felvonásban.

Azonkivül:

Vadnyugati gigerli.

Vidám történet 6 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor